

wybierz
życie | PIERWSZY
KROK

RAK SZYJKI MACICY
HPV

co każdy z nas
powinien wiedzieć ...

HPV – wirus brodawczaka ludzkiego

Human papillomavirus (HPV)

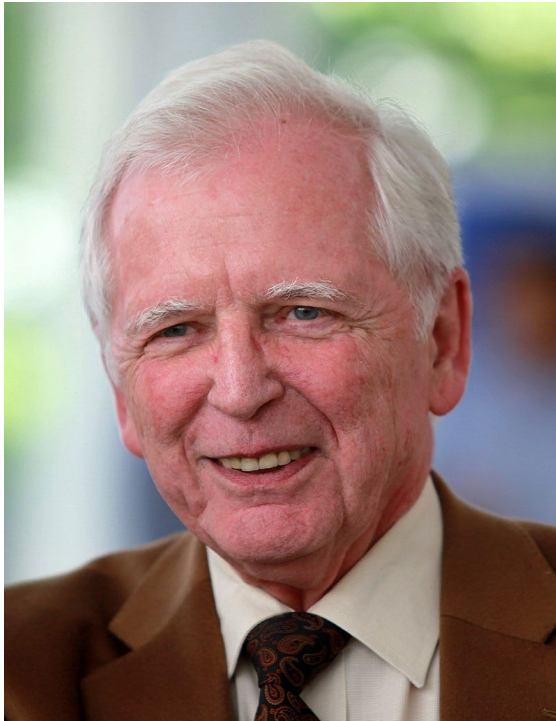
- ponad 200 typów
- typy wysokoonkogenne – prowadzą do powstawania zmian przedrakowych i raka szyjki macicy (typ 16, 18, 31, 45)
- typy niskoonkogenne – odpowiadają za pojawienie się brodawek zewnętrznych (kłykcin kończystych) narządów płciowych lub okolic odbytu (typ 6,11)

**OBECNOŚĆ DNA HPV STWIERDZANA JEST W 99,7%
PRÓBEK TKANKOWYCH POCHODZĄCYCH Z SZYJEK MACICY
ZAATAKOWANYCH NOWOTWOREM ZŁOŚLIWYM**

Bosch FX et al. J Nat Cancer Inst 1995;87:796-802

Nagroda Nobla za odkrycie HPV

”

W 2008 roku profesor Harald zur Hausen z Niemiec otrzymał Nagrodę Nobla w medycynie i fizjologii za odkrycie wirusa brodawczaka ludzkiego (HPV) i jego związku z rakiem szyjki macicy.

Dzięki temu odkryciu możliwe stało się opracowanie szczepionki obniżającej ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy.

HPV

WIRUS HPV JEST ROZPOWSZECHNIONY

- ryzyko zakażenia wirusem HPV dla aktywnej seksualnie kobiety i mężczyzny wynosi co najmniej 50% ⁽¹⁾
- w ciągu 3 lat od rozpoczęcia aktywności seksualnej około połowa kobiet jest zakażona wirusem HPV ⁽²⁾
- w ciągu swojego życia ponad 80% wszystkich aktywnych seksualnie kobiet i mężczyzn było, jest lub będzie zakażonych wirusem HPV ⁽³⁾
- zakażenia wirusem HPV przebiegają bezobjawowo, a ich większość ustępuje samoistnie w ciągu 24 miesięcy

1. Centers for Disease Control and Prevention. Rockville MD: CDC National Prevention Information Network 2004.
2. Winer RL i wsp. J Infect Dis. 2008;197(2):279–282. 2.
3. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego dotyczące szczepienia przeciwko HPV

ZAKAŻENIA HPV

Przenoszenie

- kontakty seksualne
- kontakt ze skórą okolicy genitalnej osoby zakażonej
- w niektórych przypadkach (rzadko) - podczas porodu zakażenie dziecka od matki w kanale rodny.

Czynniki ryzyka

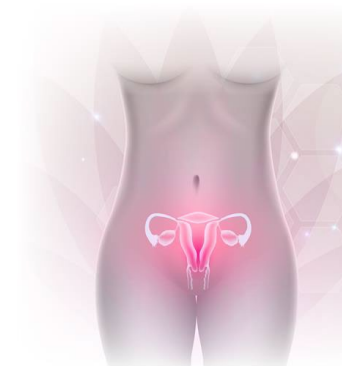
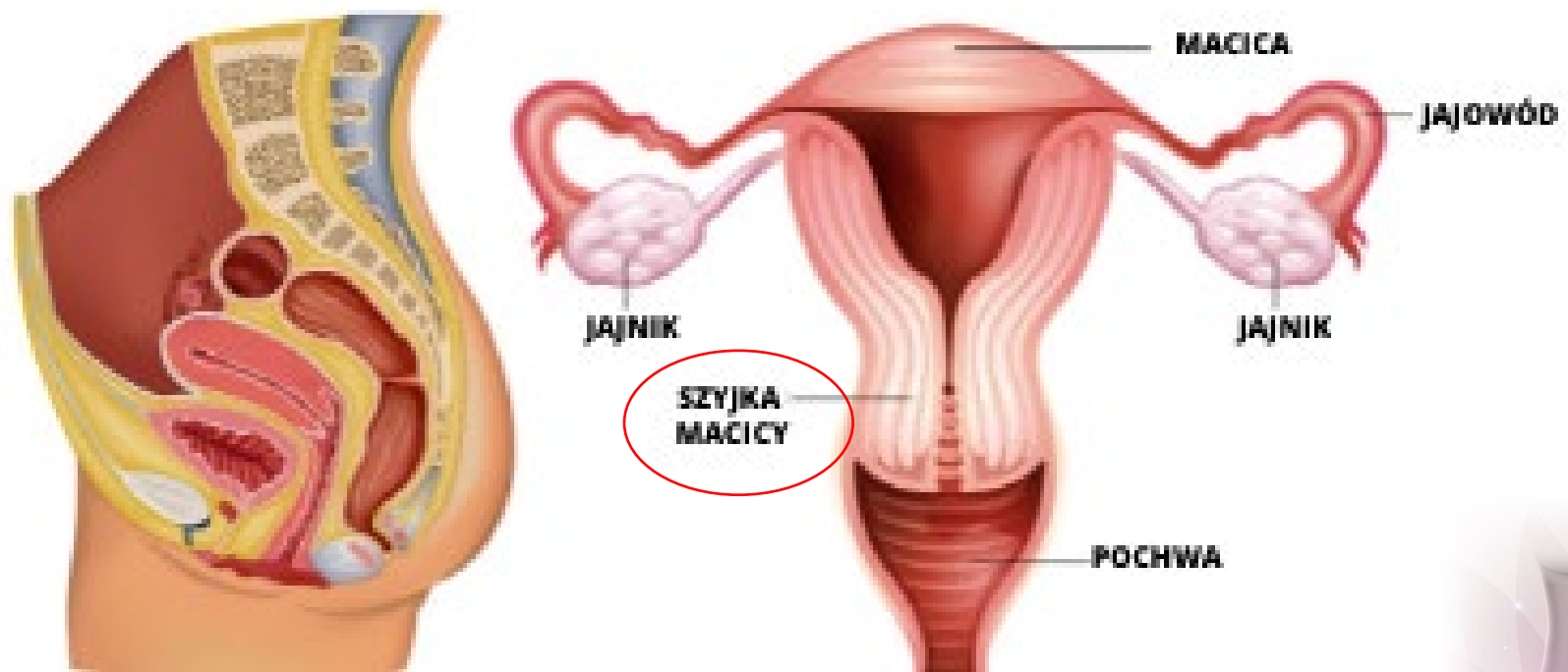
- wczesna inicjacja seksualna,
- liczba partnerów/partnerek seksualnych,
- współistnienie innych zakażeń przenoszonych drogą płciową,
- palenie tytoniu,
- antykoncepcja hormonalna,
- osłabienie odporności.

UWAGA! Możliwe zakażenie od osoby, u której nie ma objawów klinicznych infekcji HPV

RAK SZYJKI MACICY

Żeński układ płciowy

RAK SZYJKI MACICY

- związany z przetrwałym zakażeniem onkogennym typem wirusa HPV
- szczyt zachorowań pomiędzy 45. a 55. rokiem życia
- przez wiele lat przebiega długo bezobjawowo
- objawy występują dopiero w stadiach zaawansowanych i są to:
  - ból w podbrzuszu i okolicy krzyżowej
  - upławy
  - krwawienia pomiędzy miesiączkami
  - ból, krwawienia podczas stosunku

Jak chronić się przed HPV i rakiem szyjki macicy?

PROFILAKTYKA PIERWOTNA

- abstynencja seksualna
- obopólna monogamia
- szczepienia p/HPV
- metody barierowe (prezerwatywa ogranicza ryzyko, ale go nie eliminuje)

PROFILAKTYKA WTÓRNA

- badania cytologiczne

EDUKACJA

CYTOLOGIA

to badanie komórek pobranych z dróg rodnych kobiety przez ginekologa lub położną

- rozmaz powinien być pobrany specjalną szczoteczką :
  - pomiędzy 10. a 18. dniem cyklu
  - przed badaniem ginekologicznym (od badania ginekologicznego do pobrania cytologii powinna upłynąć przynajmniej jedna doba)
  - jako pierwszy przed badaniem usg przezpochwowym
- na dwie doby przed pobraniem materiału należy powstrzymać się od stosunku płciowego oraz stosowania tamponów i preparatów dopochwowych (irygacji, gałek)
- pierwsza cytologia powinna być wykonana do roku od inicjacji seksualnej, ale nie później niż w 25. roku życia kobiety.

Na stronie internetowej programu edukacyjnego
„Wyberz Życie - Pierwszy Krok”
znajdują się najważniejsze informacje o HPV i raku szyjki macicy.

www.pierwszykrok.edu.pl